

Invaliden særligt Hensyn, saaledes at Invalidens Arbejdspræstation i Realiteten ikke er som andre Arbejderes, d. v. s. at der stilles ringere Krav til Invaliden, eller i al Fald at der fra Arbejdsgiverens Side er Tale om en Form for Velgørenhed. Som Følge af denne Betragtning vil den tvivlende, hvis han sidder i ansvarlig Stilling, vige tilbage for at beskæftige Invaliden allerede af den Grund, at han ikke mener at turde tage Ansvar for at udbetale en Arbejdsløn, der kun delvis er egentlig Løn, delvis er Filantropi.

Det samme Synspunkt gør sig ofte gældende ogsaa blandt Invalidens Arbejdskammerater. De regner hyppigt med, at Invaliden bør være særlig glad for den opnaaede Beskæftigelse, idet denne jo i Realiteten er en Form for Forsørgelse.

Den hidtil gældende Opfattelses Karakter af Fordom kan belyses derved, at Opfattelsen ikke ændrede sig mærkbart i Tiden indtil 1914 til Trods for, at Samfundets Struktur siden første Halvdel af det 19de Aarhundrede ved Kapitalismens Gennembrud og de tekniske Opfindelser paa afgørende Punkter var undergaaet Forandringer, som grundigt paaavirkede Livsvilkaarene.

Udviklingen medførte Ødelæggelse af Hjemmeindustrien og Indskrænkning af Haandværkets Omraade, og ved Overgangen fra Smaadrift til Stordrift fremkom den Serie- og Masseproduktion, som gennem Arbejdsdeling fremkaldte ændrede Arbejdsformer. I stigende Grad havde Landbruget vanskeligt ved at anvende sit Fødselsoverskud, som blev tvunget til Byerne. Overalt nødvendiggjorde de ændrede Forhold særlige Foranstaltninger fra Lovgivningsmagts Side, og den sociale Lovgivning fremkom lidt efter lidt. Endelig ændrede Udviklingen Arbejderens Syn paa og Vurdering af Arbejdet, idet særligt Specialiseringen mindskede Følingen med det færdige Produkt. Hertil er saa i den seneste Tid kommet Bestræbelser for at tilvejebringe rationel Driftsøkonomi, og i Forbindelse dermed Bestræbelser for efter rationelle Principer at søge den menneskelige Arbejdskraft anvendt paa hensigtsmæssigste Maade.

Det behøver ikke nærmere Eftervisning, at de fremhævede Ændringer i Arbejdsformer og -vilkaar i betydelig Grad maatte paavirke ogsaa Invalidernes Muligheder for Beskæftigelse, og at rationel Erhvervsvejledning i særlig Grad maatte henlede Tanken paa Anvendelse overfor Invaliden. Alligevel ændredes Synet paa Invaliders Anvendelighed ikke væsentlig, og først Verdenskrigen kan siges at have bragt Spørgsmaalet længere frem, idet Krigsinvalidernes mægtige Hær gjorde Beskæftigelsesspørgsmaalet aktuelt og akut. Saavel etiske som samfundsøkonomiske Synspunkter reagerede mod Tanken om, at alle disse Mennesker skulde være ubeskæftigede, og krævede en Løsning.

Den Maade, hvorpaa Spørgsmaalet er søgt løst i de krigsramte Lande, varierer, men i Hovedtrækkene kan det siges, at de europæiske Fastlandsmagter har tilvejebragt Lovhjemmel om tvungen Anvendelse af stærkt invaliderede Personer, mens England og U. S. A. søger Sagen løst paa Frivillighedens Grund. Udlandets Bestræbelser kan siges i Praksis at have vist, at invaliderede Personer kan anvendes til egentligt Arbejde, og hermed at have gjort Spørgsmaalet presserende ogsaa andetsteds.

En invalideret Person — d. v. s. en Person som paa Grund af en medfødt eller erhvervet Lidelse er hæmmet i Udførelsen af nogle af de Færdigheder, det raske Menneske normalt behersker, altsaa en Person, som er hæmmet i sin almindelige Erhvervsevne — kan naturligvis ikke paatage sig alt Arbejde, men det synes indlysende, at han ikke derfor er uanvendelig. Den af Invaliditeten sædvanlig følgende Arbejdshæmning medfører, at den invaliderede Persons Arbejds muligheder, det Arbejdsomraade han kan søge Beskæftigelse ved, er mere begrænset end den raske Persons, men det udelukker paa ingen Maade,